

مذاکرات مجلس شورای اسلامی

صوت مژووح مذاکرات مجلس شورای اسلامی روز پنجشنبه (۱۲) اسفندماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غایبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: مهدوی اردستانی - پدرآمی - اسدزاده زمزد - کتزربن پور - نامور.
- ۳- تصویب صورت جلسه‌های عصر پنجشنبه ۲۸ بهمن و صبح عصر شنبه ۳۰ بهمن و سه شنبه سوم اسفند.
- ۴- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاج‌بنش معاون وزارت امور خارجه.
- ۵- طرح و تصویب گزارش یک فوریتی کمیسیون امور خارجه راجع بلایحه بر و تکلیف دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره بیمه‌دانشجویان ایرانی مقیم کشور فرانسه و ابلاغ بدولت.
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع بلایحه حفاظت علائم و نشانه‌های زمینی مربوط به نقشه‌برداری و تحدید حدود و حریم و اراضی ب媿لس سنا.
- ۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون برنامه راجع بلایحه افزایش اعتبارات برنامه عمرانی چهارم کشور.
- ۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارانی راجع بلایحه اجازه اخذ دام و اعتبارات بشرکت ملی ذوب‌آهن ایران.

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(شرح زیر خوانده شد)

غایبین با اجازه - آقایان:

دکتر غنی - سجادی - عبدالحسین آموزگار -

۱- قرائت اسامی غایبین جلسه قبل

رئيس - اسامی غایبین جلسه قبل قرائت میشود.

مذاکرات مجلس شورای ملی

بختیاری بور - جعفری - دکتر ابوالهدی - جهانی - است - احست) نشان دادند ملت ایران بمقدسات ملی خود احترام می‌گذارد. ثابت نمودند ملت ایران میدان و فرصلت خرابکاری به نوکران استعمار و وطن فروشان نخواهد داد (صحیح است).

غایبین میریض - آقایان :

دکتر متبین - مهندس عباس زاهدی - ضیائی احمدی - ساگینیان - عزیز مرادی - فروتن - مهندس قادریناه - دکتر یگانگی - خانم نیره سعیدی - خانم ماراعی - خانم دکتر دولتشاهی . ۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : مهدوی اردستانی - پدرامی - اسعد رزم آرا - دکتر زین بور - نامور رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع می‌کنیم آقای مهدوی اردستانی تشریف بیاورید.

مهدوی اردستانی - باجازه مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی، خانم‌ها و آقایان نمایندگان محترم و همکاران ارجمند.

در دو روز گذشته مردم همدنیا از اجتماع و نظاهرات عظیم‌ملی مستحضر شدند که چنین اجتماعی کم‌نظیر بوده و دانستند مردم ایران برای پاسداری از انقلاب سفیدشاه و مردم و برای حفظ قانون اساسی و رژیم مشروطه سلطنتی تابای جان ایستاده و آماده می‌باشد.

(صحیح است - احست). در نظاهرات دوروز گذشته تودهای عظیم کارگران و کشاورزانی که از مزایای انقلاب سفیدبه رهمند شده و مصالح خود و کشورشان را بخوبی درک می‌کنند مانند موجی عظیم در کنار سایرهم وطنان در حد اعلای غرور و افتخار آهنگ موزون و سرود اتفاق و اتحاد ملت ایران را که جمله جاوید شاه می‌باشد همواره برزبان داشتند (صحیح است).

این نظاهرات ملی که در واقع صدای ملت ایران

بود نمودار و تعجب ملی است که تازمانیکه خون در

رگ‌های یکابک افراد آن جربان دارد اولین و آخرین

کلامش شاه و وطن می‌باشد (صحیح است).

در روز تاریخی دهم اسفندیکه زاروسی صدو پنجاه مردم شر افمند تهران و در روز بعد اهالی غیور سایر شهرستانها در بزرگترین نظاهرات تاریخ جیات خود

نشان دادند که ایران تا ابد جاوید و زوال ناپذیر است.

در این دوروزه زن و مرد، کوچک و بزرگ ، شاگرد استاد - کارگر و کارفرما ، اصناف ، کشاورزان ، احزاب و سایرگروههای هم‌وهمه در کنارهای بامشتهای گرمه کرده و با اراده‌ای آهین با خشم و تنفس فریاد زدند :

ملت ایران صدای شوم خاندان و اجنبی پرستان را در عراق باخانواده‌ایشان و بازگردانیدن آنها با وحشیانه‌ترین طرزی به ایران کار جنایت را از سرحد تصور و تغیل اجنبی پرستان و یاوه سرایان را خردی کند (صحیح

جله ۳۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

در این دو روزه بانتظارات غرور آفرین خود در سراسر کشور پاسخ‌محکم و دندان‌شکنی بدمشنان ایران و بلندگوها و مزدوران آنها دادند (احست).

رئیس - آقای پدرامی بفرمائید.

پدرامی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم اجتماع عظیم شکوهمند و غرور آفرین روز سده شبهه تهران و چهارشنبه سراسر کشور یکی از بزرگترین اجتماعات نیم قرن اخیر بود. این نظاهرات افتخار آمیز تجلی وحدت ویگانگی و شاهدوسی و میهن برستی تمام ملت ایران و نشانه همبستگی و عقیده راسخ و ایمان استوار مردم ایران نسبت به هربری خردمندانه شاهنشاه آربامهر و چهش سریع و شگفت‌انگیز ایران سیوی ترقی و تعالی بود (صحیح است) اجازه می‌خواهم از همه هم‌میهنان عزیز و گرامی نسبت به شرکت در این نظاهرات ملی بزرگ انقلاب سرتقطیم و تکریم فروآورم (احست).

اجتماع شکوهمند هم اسفندماه صحتهای بود عظیم و چشمگیر و تاریخی برای بیان دو واقعیت مهم و آموزنده برای ایرانیان و بیگانگان نخست اینکه اتحاد و اتفاق ملت ایران و پیوند ناگستنی طبقات مختلف مردم این سرزمین باشناخته آربامهر مظهر قویت و ملت ایران جاودانی وابدی است (صحیح است) این حقیقتی است که ناظران بیگانه‌بخوبی متوجه شدند. دیگر اینکه مثت جنایت کاران و مزدوران بعثی عراق و آدمکشان حرفة‌ای باز باشد. (صحیح است).

این جمعیت عظیم بخوبی درک کرد و شاهد بود که این نوکران بعثی ایرانی نمائی که صحبت ارسنونش ملت ایران میکردند، تحفه و هدیه‌ای جز بمب و تارنجک برای این مردم شریف و بی‌گناه ندارند. مشخص شد که این خیانت پیشه‌گان وارث استعمار جزخیان و دیسیسو توطنه و آدمکشی برنامه‌ای ندارند و هوچیگری عراق‌جز رسوای جهانی و اثبات نادانی سیاسی دولت بعثی چیزی را ثابت نمی‌کند (صحیح است). نظاهرات ملی سراسر کشور می‌تواند درسی آموزنده‌ای برای آنهاشان باشد که با خیال خام استعماری فضای اندیشه‌های خود را نسبت به ایران بفهم و تاریک ساخته‌اند. دیگر در ایران شعارهای

گذرانیده و تمام اصول و مقررات و قوانین بین‌المللی را زیر پا گذاشتند بطوری که خشم و تنفس جهانی را برانگیختند.

حکام بعثی عراق ، این چاقوکشان حرفة‌ای چنین تصور می‌کنند که با این اعمال خود خواهند توانست موقعیت مترالز خود را ثبت کنند و غافل از اینکه از سازهایی که گاه و بیگانه میزند صدائی جز آهنه‌گ مرگ و سقوط خود نخواهند شد و این آرزو را بگور خواهند برداشتنند روزی با افکار مبتنی خود در صفوی مستحکم و آهنه‌گ ملت ایران راهی پیدا کنند (صحیح است - احست).

در این دوروز تاریخی و خجسته که مردم تهران و سایر شهرها یکپارچگی و وحدت ملی خود را در حد اعلا ظاهر و نمایان کردن ثابت نمودند که ملت ایران همواره زنده و بیدار و هشیار است (صحیح است).

ترقی و پیشرفت روز افزون ایران - رشد اقتصادی - امنیت - اصلاحات ارضی - آزادی و تساوی حقوق زنان - مبارزه بایسوسادی - سهیم شدن کارگران در سود کارخانه‌ها - صنعتی شدن کشور و دهه عوامل پیشرفت ایران که برپایه‌های انقلاب مقدس شاه و مردم نصب ب ملت گردیده چشمان نیک دشمنان ایران را کور نموده این نظاهرات عظیم حقیقتی را برای همه ثابت کرد که با تمام تلاش‌های نابغترانه مزدوران استعمار ملت ما هر دنبیه ضد استعماری و هر توطه‌ای را خشی و در نفعه خفه می‌کند و کشور را از وجود عناصر خائن پاک و در راهی که انقلاب مقدس شاه و مردم هدف‌های آنرا مشخص کرده هم چنان به پیش مبرود (صحیح است).

در خاتمه عرایض طبق اطلاع و اصله روز گذشته در شهرستان اردستان حوزه انتخابی اینجانب همگام با سایر شهرستانها نظاهرات عظیمی از طرف کشاورزان - کارگران - اصناف - زنان و مردان و دانش آموزان فرهنگیان و احزاب برپا و تنفس و اتز جمار خود را از میراث خواران منفور استعمار اعلام‌وبا فریادهای جاوید شاه در خاتمه این مراسم برای سلامت شاهنشاه آربامهر و خاندان جلیل سلطنت دعا کرده‌اند (احست).

درود بر مردم بیدار دل و مبارز و شجاع ایران که

میان نهی خریدار ندارد (صحیح است) مردم ایران درین ظاهرات نشان دادند که هر ذره این خاک پنهان بهم مردمی که در آن زندگی می کنند تعلق دارد شما ناظر بودید که قریب ۴۰۰ هزار نفر یکصد سرو شاهنشاهی یعنی سرو وحدت ملی خود را خوانند (صحیح است) این رمز گویایی از وحدت و یکپارچه جامعه اتفاقی ایران بود که با تمام مظاهر ملی خود تعجب کرد (صحیح است) امروز دنیا دیگر فهمیده است که قوم ایرانی پایدار و زوال پذیر نیست. در کشور ایران اقلیت و اکثریت وقتی پای مبارزه با استعمار و منافع ملت به میان آید صفها در هم ادغام می شود، راهها و هدفهای ایکی می شود (صحیح است) این فلسفه راز بقای قوم ایرانی است آنچه در این اجتماعات گذشت و همه شاهدان آن بودیم یکپارچه احساس بود. احساس عمیق ملی نسبت به شاهنشاه، شاهنشاهی که برای پیشرفت مملکت و رفاه ملت خود شب و روز کوشش و فداکاری می فرمایند. الان که من با شما صحبت می کنم پدر و مادر و زن و فرزند معمول و شیرخوار علی. فیاضی در مقابل تابوت عزیز خود قرار گرفته اند. شما این صلح را که فرزند ۲۴ ساله بدون دفاع و بی گناه بدست دژخیمان و حشی قزوں وسطانی کشته شده چه می نامید؟ ای قاتلین به وجودان و شرافت خود اگرداشته باشید (رشیدی - ممکن نیست داشته باشد) چه جوابی خواهید داد من می خواهم از این جوانان نابخرد و کسان دلگیر که فریب بیگانگان را خورده اند و دست باعمال غیر انسانی و آدم کشی و خرابکاری زده اند سوال کنم بخاطر چه هدفی مرتكب قتل و این حرکات بیرونی می شوید (رشیدی - حماقت) قتل نفس می کند. رئیس بانک را در حال تسليم و بی دفاع، افسر شهر بانی و پاسبانان شریف را در حال انجام وظیفه به رگبار مسلسل می بندید. آیا برنامه سازندگی آنها کشت و کشتار بیرحمانه است. شما که از نجات ملت دادسخن میراند آخر در کجای دنیا برای نجات کسی اور امی کشند شاید در این نابخردان نجات در مرگ است (احسن). این مسائل فیاضی ها اولین و آخرین شهیدان نیستند که در راه مملکت جان خود را ازدست می دهند تمام مردم ایران جان بر کف همیشه آمده دفاع از امنیت و تمامیت ارضی گرفته اند. آنچه اربابان آنها می خواهد انجام میهند

اعذر زم آر - جناب آفای رئیس، همکاران محترم عرايض امروز بنده را در قسم متمايز شکل میدهد که از جمع آنها يك نتيجه کلی بدست می آيد که اميد است مورد تووجه را گيرد.

درباره ظاهرات بزرگ ملت ایران قبله همکاران محترم صحبت کردن و در روزنامه مفصل نوشته بدين مناسب بنده با اختصار اشاره ای بموضع دارم.

براستی ظاهرات اخیر برای همه مالفا خسار آمیز است که يك چنین همبستگی عمیقی بین شاه و ملت وجود دارد و این نیروی لايزال پشتونه ارزشنهای برای انقلاب میباشد (صحیح است) و امروز دنیا میداند که هیچ قدرتی نمی تواند باین پیوند ناگستین شاه و ملت خلی وارد آورد (صحیح است).

اما مطلبی که درباره خرابکاران باید گفته شود این است که تاریخ نشان میدهد که خرابکاران همواره در دنیا دچار سرنوشت شومی بوده اند و بمحض اینکه استعمار و سیاست های خارجی آنان را رها ساخته اند باعزم زبرمین خورده و نابود شده اند (صحیح است).

در کدام نقطه دنیا سارقین مسلح بانکها و یاقاتیں افسران جوان انتظامی و رؤسای بدون دفاع بانک را بدین کیفر میگذارند اگر این قبیل جنایات بدون کیفر بماند نظام اجتماع از هم گسته خواهد شد.

بنام يك نماینده ملت و يك روزنامه نگار پدران، مادران هشدار میدهم که جگر گوشاهای خود را مراقبت نمایند مبادا خدای ناکرده بگرداب گمراهم و خرابکاری سوق داده شوند (احسن).

جوان فریب خورده ای که مع الواسطه نوکری ارباب را پذیرفته باید این جزیات را تجزیه و تحلیل کند و بداند که اگر استعمار در گیر و دار حوات بعث های عراق را تهائی گذاشت چریکهای اعزامی به ایران بی باور بی بول ، بی اسلحه خواهند ماند و اینجاست که فریب خورده گان باید اسرنوشت حتمی الواقع خود غافل نمانند و این مقدمه بحث دیگری را بدل دارد و آن هم این است که چه مسائلی موجب شده درین موقع که ایرانی سرگرم تو سازی است و باشور و عشق سرشاری در راه توسعه اقتصادی و اجتماعی گام بر میدارد در خارج از مرزها

ملکت و شاهنشاهی می باشد و مبارزه درین راه را هر گز بایان یافته نمیداند.

طبقه کارگر هر گز فریب سیاست بازان دغل پیشه و مزد بگیران دلالان غارنگرین الملل را نخورده و نخواهد خورد استعمار را در هر لباس و شکل و قیافه ای که باشد می شناسد و با تمام قدرت و توانی آنرا در هم خواهد کویید ما با صراحت میگوییم و معتقدیم که فکرمان ، امیدمان، آرزو هایمان، آرمان و ایده و آمالان و آنچه داریم در وجود شاهنشاه عزیز و ارجمندان خلاصه می شود.

(صحیح است- احسن).

مبارزین اطاعت های گرم و پارتیزان های پقه آهاری سالهای تیریخات مفید که از خونریزی و دلهزه و مرگ سخن میگویند باید بداند که ملت ایران هر نوع بی نظمی و نیت بهم زدن این آرامش را در نطقه خنخواهد کرد (صحیح است) دیگر ملت ایران را با هیچ قدرتی نمی توان از راه خود که در روز ششم بهمن انتخاب کرده و صمیمانه در اجرای اهداف عالی شاهنشاه می کوشد منحرف کرد هر کسی بخواهد جلو چرخه ای این انقلاب عظیم را که به رهبری خردمندانه شاهنشاه بزرگ بوجود آمده است بگیرد با فرد فرد ملت این اعم از کارگر و کشاورز و مرد وزن ایرانی روی رخواهند بود. و ناگزیر در زیر چرخه ای بر قدرت و متحرک آن نابود خواهد شد زیرا اتحاد و همبستگی ملت ایران هر گز اجازه نخواهد داد که این نطقه ها جان بگیرد (صحیح است).

کسانی که به کشان مردم بی دفاع دست می زند جنایتکارانی هستند که علیه مصالح و امنیت ملی قیام کرده اند این دشمنان و متخاصین خیانت پیشه محسوب میگردند و می باید ملت خواهان شدیدترین مجازات برای آنان است (رشیدی) - کاملاً صحیح است در پایان عراض خود بارگیر با صدای بلند عرض می کنم که شاهنشاه اگر برای بارور شدن نهالهای انقلاب مقدس شاه و مردم که نموده آن مخصوص سعادت ملت ایران است احتیاج باشد که این نهالها با خون جوانان میز وطن پرست و شاه دوست آبیاری شود ما کارگران ایران از شان خون خود شادمان خواهیم بود (آفرین - احسن).

ویس - آفای اسعد زم آرآ بفرمائید

تحربکاتی علیه ماصورت بیگرد و منشأ این ناراحتی چیست؟

چرا چریک تربیت میکنند آنان را باپول وسلحه و دستور خرابکاری با بران گسیل میدارند و چرا برای ما حقوق دان میشنوند که جراسرق از بانکها و آدمکشی و شرارت و حمل اسلحه راجرم سیاسی تلقی نمیکیم. جواب این چراها روش است. حضرات از این ناراحت اندکه ایران ما از چنان برنامه منظم و مرتبی برخوردار است که مستقیماً و بروزی به دروازه طلائی تمدن بزرگ متنه مبگردد (صحیح است).

خاطره فیاضی برای همه مأکرامی است مرگشان جوان و حتى هزاران نفر دیگر نمی توانند در وحدت ملی ما تولید و حشت و فرار مردم هزاران نفر زن و مردو کودک در زیر دست وبا نابود خواهد شد تلخ کام گشتند و این یکی از نتایج ارزنده شجاعت وبردباری مردم در قبال حوادث غیر مترقبه است.

خاطره فیاضی برای همه مأکرامی است مرگشان جوان و حتى هزاران نفر دیگر نمی توانند در وحدت ملی ما تولید و حشت و فرار مردم هزاران نفر زن و مردو کودک در زیر دست وبا نابود خواهد شد تلخ کام گشتند و این یکی از نتایج ارزنده شجاعت وبردباری مردم در قبال حوادث غیر مترقبه است.

خاطره فیاضی برای همه مأکرامی است مرگشان جوان و حتى هزاران نفر دیگر نمی توانند در وحدت ملی ما تولید و حشت و فرار مردم هزاران نفر زن و مردو کودک در زیر دست وبا نابود خواهد شد تلخ کام گشتند و این یکی از نتایج ارزنده شجاعت وبردباری مردم در قبال حوادث غیر مترقبه است.

خداوندان صنایع بزرگ مبینند که ایران در ساله گسترش فعالیت‌های ذوب آهن در دروازه‌های خود را بروی مصنوعات خارجی می‌بیند و اینجاست که تکرار کنم: ای ساختره که مستوجب آتش باشد (احسن) فروش کالاهای بنجل مجدد ارزهارا جذب خزانه خودسازند.

خداوندان صنایع بزرگ مبینند که ایران در ساله گسترش فعالیت‌های ذوب آهن در دروازه‌های خود را بروی مصنوعات خارجی می‌بیند و اینجاست که تکرار کنم: ای ساختره که مستوجب آتش باشد (احسن) فروش کالاهای بنجل مجدد ارزهارا جذب خزانه خودسازند.

اسعد رزم آرا! - گزارشی از ملایر داشتم روز گذشته مردم قهرمان و شاهد وست آن دیار در تظاهراتی غروزان گیزش کردند احزاب ، جمعیتها ، روحا نیون بازاریها ، کشاورزان ، کارگران همه وهمه تظاهراتی انجام شدند در خور انتظار و در سطح عظمت موضوع و

بهبند مأموریت دادند که منعکس کننده مرابطان بازی و شاهد وست ایشان در ساخت مقدس مجلس شورای ملی باشند (احسن) با عرض سپاس فراوان از حوصله‌ای که برای استعمال عرايضم فرموديد (احسن). رئیس - آقای زرین پور بفرمائید.

دکتر زرین پور - بالاجازه ریاست معظم مجلس شورای ملی ، نمایندگان محترم .

پس از برگزاری جشن‌های برافتخار و غرور آمیز دو هزار و پانصد مین سال بینانگذاری شاهنشاهی ایران ، پکوری چشم دشمنان این آب و خاک با شکوه و جلال آغاز کار هستیم و پیروزی امروز نقطه عطفی است در تاریخ ایران که باید آن فقط با پیروزی از اصول انقلاب سید بسوی پیشرفت‌های بزرگتر و کامیابی‌های بیشتری گشایش دیده ام و هیچ گونه قصداً غرایق گوئی هم ندارم بلکه عنوان کردن مطلب تنها باین علت است که ماباید بملت خود افتخار کنیم و پایمودی ورشادت آنان را پستاییم زیرا حساب خرابکاران این بود که با اتفاق جاری بعث صحنه بزرگ جهان برگزار گردید ، دشمنان ملت ایران از این تظاهرات بهم خواهد خورد اما برخلاف انتظار آنان صدای افجهان مردم را ترسانید بلکه آنان را نسبت به

برداریم تا به دروازه‌های طلائی تمدن بزرگ برسیم (احسن).

در این ساحت مقدس لازم میدانم باطلاع ملت ایران برسانم تلگرافات و نامه‌های زیادی از طرف اعصابی گروه دانشجویان ناسیونالیست ایرانی مقیم کشورهای اروپائی و آمریکا و جوانان میهن پرست ایرانی برای اینجانب رسیده و مرائب تفر خود را از عملیات خرابکارانه عده‌ای ایرانی نما ابراز داشته و از مشتولین امر مجازات آنان را خواستارند و مرائب جانبازی خود را در راه شاهنشاه آریامهر معروض داشتند و میهن به پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر معروض داشتند و همچنین دیروز در حوزه انتخابیه اینجانب شهرستان آمل همگام با سایر مردم شهرستانهای ایران تظاهرات عظیم و پرشکوهی از طرف طبقات مختلف مردم بزرگار شدو شرکت کنندگان در این تظاهرات مرائب از جمار خود را نسبت به خانین و عوامل استعمار ابراز داشته و نقضای مجذبات خانین را نموده همبستگی و آمادگی خود را در راه پسرانیدن هرچه بیشتر انقلاب سپیدشاه مردم اعلام داشته واژا واقعه ایکه منجر به شهیدشدن جوانی شد ابراز تأثیر کردند. نمایندگان مجلس شورای ملی از دولت تقاضای حداکثر کمل بخانواده شهیدملی علی فیاض را دارند (صحیح است).

اکنون متن قطعنامه مبنیگ عظیم و تاریخی روز سه شنبه دهم اسفندماه اکه با تصویب همگانی دهها هزار نفر شرکت کنند در تظاهرات مواجه گردید جهت ثبت در تاریخ قرائت مینمایم.

۱- کشاورزان ، کارگران ، دانشگاهیان و دانشجویان ، فرهنگیان ، اصناف ، زنان و مردان ، جوانان و اعضاء کانون سپاهیان انقلاب ، انجمنهای محلی ، بازرگانان و اعضاء صنایع و معادن و سایر گروهها و احزاب و طبقات شرکت کنند در تظاهرات عظیم امروز (دهم اسفندماه سال بکهزار و سیصد و پنجاه شمسی) که روز خجسته‌ای است از سال کوروش ، سال آئین بزرگداشت دوهزار و پانصد مین سال بینانگذاری شاهنشاهی وتجلی و درخشش تمدن و فرهنگ باستانی ایران زمین در سراسر جهان - سپاس و درود خود را به پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه بهلوی

ایران سخت دل آزده شده و در فکر اغفال و تحریک عده‌ای فرب خورده برآمده و کوشش دارند تا شاید با این عملیات جنایتکارانه نظر ملت سر بلند ایران را از توجه خاص به آثار در خشان انقلاب سپید که روز بروز آشکارتر و ثمراتش چشمگیرتر می‌شود منحرف سازند ، ولی ملت غیور و عظیم پرست ایرانی بانتظارات و دمومنتر اسیونهای عظیم ملی خود بار دیگر مشت محکمی بردهان بیوه گویان و نوکران اجنبی کوییدونشان داد که ایرانی با عزمی راسخ و ایمانی مقدس در شکوفان کردن هرچه بیشتر آرمان‌های ناسیونالیستی تحت رهبری شاهنشاه آریامهر به پیش گام برمدیارد (صحیح است).

تظاهرات پرشکوه و فراموش نشدنی ملت ایران و شرکت میلیونه‌ها فر در تظاهرات روزهای سه شنبه و چهارشنبه دهم و بیازدهم اسفند در تهران و شهرستانها میتوانند درس آموزنده‌ای برای حکومت جابر بعثی عراق و عوامل دست نشانده استعمار باشد ، زیرا بایان جنبش ، ناسیونالیستی ملت ایران بار دیگر ثابت نمود که خانین آدمکشان جانی در میهن عزیز ماندارند (صحیح است) و قلب ما جایگاه ایران دوستی و شاهد وستی است و پیشرفت‌های شکرگ ایران همچون خاری چشم دشمنان را کور کرده و باعث حسادت آنها شده است (صحیح است).

این تظاهرات کم نظر بر مردم یکبار دیگر بدنبال اعلام نمود که ایرانی به هیچ گروه و دسته‌ای اجازه نمی‌دهد سر نوشت مردم آزاده و ناسیونالیست ایرانی را ملعوب دست خوبیش قرار دهد و آنها را سرجای خود خواهد نشاند (صحیح است) خانین و دشمنان ایران باید آگاه باشند که سی میلیون ایرانی با همه وجود خود از شرف ، حبیث و ملیت خود دفاع می‌کند و در پیشبرد انقلاب مقدس بزرگی شاهنشاه آریامهر تا آخرین قطه خون خود نلاش و فدا کاری مینمایند (صحیح است).

اکنون وظیفه‌ای که بر عهده هر فرد ایرانی است با توجه باین نکته است که مابا وجود اینهمه کامیابی تازه در آغاز کار هستیم و پیروزی امروز نقطه عطفی است در تاریخ ایران که باید آن فقط با پیروزی از اصول انقلاب سید بسوی پیشرفت‌های بزرگتر و کامیابی‌های بیشتری گشایش

شاهنشاه آریامهر هیر بزرگ انقلاب ایران کسر افزایی ممکن مجازات کنند.

ما : یکبار دیگر اعلام میکنیم که ملت ایران زنده و بیدار و هشیار است و با عزمی چون کوه استوار و در کمال قدرت و شهامت از منافع و مقدسات ملی خویش دفاع میکند و استعمار نو و کنه را در هر لباس و شکلی محکوم و رسوا میسازد و عوامل و میراث خواران منفور آنرا بهرنگی که در آیند بخوبی شناخته و جامعه سالم خود را از وجود آنها پاک میکند (احسن - احسن).

رئیس - آقای نامور بفرمائید.

نامور - روز دهم اسفند از طرف کارگران شریف ایران دعوت شده بود که بوسیله همه طبقات و اجتماعات مناسب تحریکاتی که از طرف عوامل خارجی در ایران شده است تظاهرات ملی انجام شود (صحیح است)

همانطور که از طرف سخنگویان حزب مردم بارهای ذکر داده شده است در مواردی که مصلحت عالیه مملکت مطرح باشد اقلیت واکریت وجود ندارد (صحیح است) همه مردم ایران، همه جمیعت ها و افرادی که در این مملکت هستند در یک صفت واحد مشکل میشوند و هدفشان یکی است (صحیح است) بنابراین در اینگونه موارد اقلیت و اکثریت وجود نخواهد داشت بنده از طرف حزب مردم در این کمینه بودم و شاهد فعالیت ها و شور و شوقي بودم که نمایندگان گروهها برای برگزاری این تظاهرات نشان میدادند (صحیح است) عرض کنم که بنده میخواهم یک مطلبی را مطرح کنم و آن اینست که آقایانیکه ادعا میکنند که قصد این را دارند که باصطلاح خودشان دریجه های اصلاحات را نشان بدهند بنده میخواهم بگویم این مدینه فاضله ای که آقایان سراغ دارند کجا است؟ این مدینه فاضله ای که مدعی هستند میشود درست کرد کجا است؟ آیا در شرایطی که مملکت ما دارد، در موقعیت حساسی که مملکت ما دارد، در این موقعیت جغایایی میتواند رژیمی و تشکیلاتی و اداره ای بهتر خدمتگزار وطن تبع کشیدند از جامعه سالم و خلاق خود برای همیشه طرد کرده ایم و مصمم اعلام میداریم که در این کشور، روزگار چینی اعمال غیر انسانی و دور از شرف و مردمی سبزی گشته است.

۴ - ما شرکت کنندگان در این مراسم و تظاهرات تاریخی نمایندگی از جانب عموم ملت گرامی ایران با اصرار و پیگیری تمام از مشولان مملکت خواستاریم تکلیداری کرد معتقد نیستند برای اینکه همان مکبهای فکری هم ترویسم را محکوم میکنند و بدین ترتیب آقایان از اداره فعلی که الان در مملکت ما میشود وجود داشته باشد؟ آنها حتی مکتبهای فلسفی خود هم که بقول آقای دکتر صدر باید در شرایط فعلی آنها در موزه های تاریخ نگهداری کرد معتقد نیستند برای اینکه همان مکبهای استعمار را بی کمترین گذشت و رحمتی بهشیدت و وجه

۳ - تصویب صورت جلسه های عصر پنجشنبه ۲۸ بهمن و صبح و عصر شنبه ۳۰ بهمن و سه شنبه سوم اسفند.

رئیس - صورت جلسه های عصر پنجشنبه ۲۸ بهمن و صبح و عصر شنبه ۳۰ بهمن و روز سه شنبه سوم اسفند خدمت خانه ها و آقایان توزیع شده است نسبت باین صورت جلسه ها نظری نیست؟ (اظهاری شد) این چهار صورت جلسه تصویب می شود.

۴ - تقديم یک فقره لایحه بوسیله آقای دکتر تاج بخش معاعون وزارت امور خارجه

رئیس شواردستور می شویم آقای دکتر تاج بخش بفرمائید.

دکتر تاج بخش (معاعون وزارت امور خارجه) - با اجازه مقام محترم ریاست اصلاح بودجه ای است مر بوط به پرداخت سهمیه حق عضویت و کمک دولت شاهنشاهی ایران برای مخارج سازمان ملل و سایر سازمانهای بین المللی و تعهدات که برای تصویب کمیسیون بودجه تقدیم می شود.

رئیس - لایحه به کمیسیون بودجه ارجاع می شود.

۵ - طرح و تصویب گزارش یک فوریتی کمیسیون امور خارجه راجع بلایحه پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره پیمادانش جویان ایرانی مقیم کشور فرانسه و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش بک فوریتی پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره پیمادانش جویان ایرانی مقیم کشور فرانسه مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقایان دکتر غلامرضا تاج بخش معاعون وزارت امور خارجه و دکتر میرعلاء معاعون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه شماره ۵۰۳۹۴ مورخ ۱۱/۱/۱۳۵۰ دولت راجع بپروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره پیمادانش جویان ایرانی

هیچ اصالت فکری ندارند تکیه گاه فکری ندارند (صحیح است) صرفاً بخاطر هوشیان آنی بخاطر مأموریتی که آنها داده شده این کارهای ناشایست را میکنند انقلاب ما، بارها بیش از تریبون گفته شده است، که انقلاب ایران یک انقلاب واقعی بوده یعنی دارای تمام محسن یک انقلاب تندبوده اما یک چیز در آن نبوده آن خرابیها و عکس العملها که همیشه از انقلابهای تندبود خود میاید آن ظلمهای بوده، بنابراین انقلاب ایران میتواند یک مکتب صحیح فکری باشد در قرقنی که ما در آن زندگی میکنیم در شرایط فعلی چه ترین، چه گرانترین رژیمهای دنیا باز هم در مواقعي که بخواهند با کشورهای دیگر رقابت کنند با حساسات ملی خود تکیه میکنند بنابراین اگر صحبت از ناسیونالیزم مثبت میکنیم باین دلیل است که می بینیم در کشورهای بزرگ دنیا در موضع حساس با حساسات ملی خودشان تکیه دارند بندۀ شاهد این انفجاری که در آن روز شد بودم بقیه آقایان هم تشریف داشتند جناب آقای معینی جناب دکتر سعید (نمایندگان - همه بودند) همه آقایان بودند آقای دکتر صدر و بقیه هم بودند آقایان این انفجار هیچگونه عکس العملی در جمیعت ایجاد نکرد و این نشان دهنده این واقعیت است که مردم ایران برای اینجور عکس العملها هیچ اهمیتی قائل نیستند (صحیح است) دو تأثیره و یک نارنجک متفجر کردن در یک جمیعت ۲۵۰ هزار نفری چه تأثیری دارد؟ (بانو جهانیانی - هیچ، بازی است) و این نشان دهنده یک واقعیت است و آن اینست که مردم ایران برزیم خود علاقمند هستند و هسته های خود و به انقلاب سفید بایندند و در مقابل هر گونه تحریک خارجی مقاومت می کنند (صحیح است) مازا دولت انتظار داریم که در مقابل اینگونه تحریکات عکس العمل شدید نشان بدهد (صحیح است) این تقاضائی است که مردم از دولت دارند عرب افسوس را خاتمه میدهند همانطور که در مقدمه عرض شد در مواقعيه مصالح عالیه مملکت مطرح باشد در موافقی که شرف و حیثیت ایرانی مطرح باشده مایکی هستیم (صحیح است) و پشت سر باش شاه خود هستیم و در این موارد هم دولت را تأیید می کنیم (احسن - احسن).

مقیم کشور فرانسه تقدیمی مجلس سنا را که در جلسه ۱۳۵۰/۱۱/۱۹ صول آن باقید بکفوربت اعلام و فوریت آن در همان جلسه تصویب رسیده است و بشماره ۱۷۶۰ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و تصویب مجلس سنا را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت

جمهوری فرانسه درباره بیمه دانشجویان ایرانی

ماده ۱۷۶۰ واحده - پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران

و دولت جمهوری فرانسه درباره بیمه دانشجویان ایرانی

مقیم کشور فرانسه که مشتمل بر یک مقدمه و چهار ماده است و

در تاریخ ۱۱/۱۸/۱۳۵۰ بر ابره هفتم آوریل ۱۹۷۱ در پاریس

بامضه نمایندگان مختار طرفین رسیده است تصویب

و بدولت اجازه داده می شود اسناد تصویب آنرا مبادله نمایند.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفائی نیا (مستوفی)

گزارش از کمیسیون علوم و آموزش عالی
مجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز شنبه ۳۰ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر میرعلاء معاون علوم و آموزش عالی لایحه مربوط به پروتکل بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه درباره بیمه دانشجویان ایرانی مقیم کشور فرانسرا مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کمیسیون اینها را اصلاحاتی بشرح زیر تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - محمد مهدی خسروی کردستانی

ویس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر تاجبخش

صفحه ۱۱

نصب کننده موظف است پس از آنما کار نقشه برداری علام و نشانه های مزبور را بهزینه خود از محل خارج نماید در این مردم هرگاه ضرر و زیانی وارد شود خسارت وارد بخوبی جبران خواهد شد.

ماده ۵ - مؤسسات دولتی و باسته بدولت و شهرداریها میتوانند برج یا گنبدی ناطقی از یک ساختمان را بعنوان علامت نقشه برداری در نظر بگیرند و در این صورت باید مراتب را بمالک و در موز داملا و اینه موقوفه بمتولی واداره اوقاف محل و در صورت داشتن متصلی با مستأجر علاوه بر مالک باتنان نیز کتابخانه اطلاع دهند.

مالك بالاداره اوقاف یا متولی یا مستأجر ساختمان حق ندارند بدون اطلاع اداره و مؤسسه مربوط ناطقی را که بعنوان علامت نقشه برداری تعیین شده تغییر داده و یا خرابی نمایند.

ماده ۶ - در صورتیکه مالک ملک و یا متولی و یا

متصلی موقوفه بخواهد هرگونه تغییری در ساختمان و زمین بدنه که موجب تغییر محل علامت نصب شده باقی نهاده باشد و یا شهدا را و یا مؤسسات دولتی برای انجام امور عمرانی مجبور به تخریب یکی از علام و نشانه های بشوند باید مراتب را یک ماه قبل اطلاع سازمان مربوط بررسانند سازمان مربوط مکلف است حداقل ظرف

یکماه از تاریخ اطلاع متفاضلی رأساً اقدامات ضروری مربوط به تغییر محل علامت را انجام دهد و پس از اتفاقی

مدت مذکور در صورتیکه سازمان مربوط اقدام ننمود

مالك ملک یا متولی و یا متصلی موقوفه بخواهد را و یا مؤسسات دولتی مغازه نسبت بتجدد بنابرداشت علامت اقدام نمایند در این صورت مشمول پرداخت هزینه مندرج در ماده ۷ نخواهد بود در اینه تاریخی نصب و پرداشن علام و نشانه های با موافقت وزارت فرهنگ و هنر انجام خواهد گرفت.

ماده ۷ - هر کس علام و نشانه های دائمی یا موقوت

را برداشته و خراب نمایند ملزم به پرداخت هزینه برقراری نصب مجدد و هزینه های مربوط به تعیین موقعیت مجدد آن نقطه میباشد.

اجرا این ماده مانع از تعقیب کیفری مرتکبین طبق قرارات مربوط خواهد بود.

ماده ۸ - مؤسسانیکه اقدام به نصب علام و نشانه های

الف - علام و نشانه های مربوط به نقشه برداری که موقعیت یک نقطه از لحاظ مختصات یا طول و عرض جغرافیائی و ارتفاع نسبت بیک مبدأ مین و مشخص میکند.

ماده ۹ - علام مذکور در ماده ۱ از نظر مشخصات برچهار نوع میباشد :

الف - علامی که بر روی سنگهای طبیعی حک میشود.

ب - علامی که در روی زمین مستقل احداث میشود.

ج - علام و نشانه هایی که در بدنه ساختمانها نصب میگردد.

د - ناطقیکه بعنوان علامت نقشه برداری تعیین و اعلام می شود.

تبصره ۱ - مشخصات ساختمانی علام و نشانه های

مذکور از جث شکل و ابعاد و طرز نصب و انتخاب محل و تعداد برابر آئین نامه ای خواهد بود که توسط شورای عالی جغرافیائی کشوز تهیه و تصویب هیئت وزیران میرسد.

تبصره ۲ - اقدام به نصب هرگونه نشانه و علام در مناطق معنوع و حفاظت شده نیروهای مسلح شاهنشاهی

و سازمان های ارتشی کشوز مستلزم کسب موافقت قبلی از مقامات مربوط خواهد بود.

ماده ۳ - کلیه مؤسسات دولتی و مؤسسه وابسته

بدولت و شهرداریها که بمنظور عملیات نقشه برداری یا تحدید حدود و یا تعیین حریم احتیاج به نصب علام و نشانه هایی دارند باید بالاطلاق قبلی به مالک یا نماینده او و مستأجر علام مذکور را در هر نوع زمین و ساختمان اعم از خصوصی یا دولتی یا ملی یا موقوفه نصب نمایند در صورت ممانعت بالاجازه دادستان شهرستان نسبت به نصب علام اقدام خواهد شد.

ماده ۴ - هرگونه ضرر و زیانیکه در نتیجه نصب

نشانه های علام در اراضی و ساختمانها به مالکین و مستأجرین وارد شود در صورتیکه با توافق طرفین جبران شود متضرر میتواند بدادگاه صلاحیت دار مراجعت نماید.

تبصره - در موز علام و نشانه های موقت سازمان

مذاکرات مجلس شورای ملی

جله ۲۳

نمایندگان دولت لایحه حفاظت علائم و نشانهای زمینی مربوط به نقشه برداری و تحديد حدود و حریم را که گزارش مذکور میگیرد اینها با ذکر نام مالکین یا مستأجرین یا متوابران حسب مورد بکدخدا - بخشدار - ژاندارمری و شهربانی و فرمانداری مربوط اطلاع دهنند. مأموران مذکور موظفند که در حوزه مأموریت خود در حفظ و نگهداری علائم نظارت و مراقبت کامل بنمایند همچنین اداره نصب کننده علامت یک سخن از صورت مذکور را بازمان جغرافیائی کشور ارسال خواهد داشت.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضا تنکابنی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور
بعضی از مسائل

کمیسیون کشور در جلسه ۱۹ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت علائم و نشانهای زمینی مربوط به نقشه برداری و تحديد حدود و حریم را که گزارش شوراول آن به شماره ۱۳۵ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی
تقديم ميدارد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی
تقديم ميدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - مجید محسنی مهر
گزارش شور دوم از کمیسیون راه

بعضی از مسائل

کمیسیون راه در جلسه دوم اسفند ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت علائم و نشانهای زمینی مربوط به نقشه برداری و تحديد حدود و حریم را که گزارش شوراول آن به شماره ۱۳۵ چاپ شده است مطرح و مصوبه کمیسیون دادگستری را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا به مجلس شورای ملی
تقديم ميدارد.

مخبر کمیسیون راه - حبيب الله الحمدى
رئيس - مادة أول مطرح است قرائت ميشود.

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام
بعضی از مسائل

کمیسیون نظام در جلسه ۲۶ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور

جله ۲۴

مذاکرات مجلس شورای ملی

صفحه ۱۳

تحدید محدود و یا تعیین حریم احتیاج به نصب علائم و نشانهای دارند باید با اطلاع قبلی به مالک یا نماینده او و مستأجر، علائم مذکور را در هر نوع زمین و ساختمان اعم از خصوصی یا دولتی یا ملی یا موقوفه نصب نمایند در صورت ممانعت بالاجازه دادستان شهرستان نسبت به تصب علائم اقدام خواهد شد.

رئيس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده سوم رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵ - هرگونه ضرر و زیانیکه در نتیجه نصب نشانهای علائم در اراضی و ساختمانها به مالکین و مستأجرین وارد شود در صورتیکه با توان افق طرفین جرمان نشود متضرر میتواند بدادگاه صلاحیتدار مراجعت نماید.
تبصره - در مرور علائم و نشانهای موقت سازمان نصب کننده موظف است پس از اتمام کار نقشه برداری علائم و نشانهای مذکور را بهزینه خود از محل خارج نماید در این مورد هرگاه ضرر و زیانی وارد شود خسارات وارد بخواهد شد.

رئيس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده چهارم رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
ماده پنجم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۰ - مؤسسات دولتی و یا وابسته بدولت و شهدا ریها میتوانند برج یا گنبد یا ناقاطی از یک ساختمان را بعنوان علامت نقشه برداری در نظر بگیرند در این صورت باید مرائب را بمالک و در مورد املاک وابسته موقوفه بمتولی واداره اوقاف محل و در صورت داشتن منصدى یا مستأجر علاوه بر مالک بآنان نیز کتابخانه اطلاع دهند.

مالك یا اداره اوقاف یا متولی یا متصدی یا مستأجر ساختمان حق ندارند بدون اطلاع اداره و مؤسسه مربوط نقاطی را که بعنوان علامت نقشه برداری تعیین شده تغیر داده و یا خراب نمایند.

الف - علائم و نشانهای مربوط به نقشه برداری که موقعیت یک نقطه را از لحاظ مختصات یا طول و عرض جغرافیائی و ارتفاع نسبت بیک مبدأ معین و مشخص میکند.

ب - علائم و نشانهای مربوط به تحديد حدود املاک و حریم.

دیگر - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
نسبت به ماده اول رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۶ - علائم مذکور در ماده ۱ از نظر مشخصات بر جهار نوع میباشد:

الف - علائمی که بر روی سنگ‌های طبیعی حک میشود.

ب - علائمی که در روی زمین مستقل احداث میشود.

ج - علائم و نشانهایی که در بدنه ساختمانها نصب میگردد.

د - نقاطیکه بعنوان علامت نقشه برداری تعیین و اعلام میشود.

تصویره ۱ - مشخصات ساختمانی علائم و نشانهای مذکور از جث شکل و ابعاد و طرز نصب و انتخاب محل و تعداد برابر آنین نامهای خواهد بود که توسط شورا اعلی جغرافیائی کشور تهیه و تصویب هیئت وزیران میرسد.

تصویره ۲ - اقدام به نصب هرگونه نشانه و علامت در مناطق منوعه و حفاظت شده نیروهای مسلح شاهنشاهی و سازمانهای ارتشی کشور مستلزم کسب موافقت قبلی از مقامات مربوط خواهد بود.

دیگر - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانمهای آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۷ - کلیه مؤسسات دولتی و مؤسسات وابسته بدولت و شهدا ریها که بمنظور عملیات نقشه برداری یا

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۳

(شرح زیرخوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
درمورد لایحه افزایش اعتبارات برنامه عمرانی
چهارم کشور تقاضای فوریت دارد.

رئيس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین -
دکتر الموتی

رئيس - فوریت لایحه مطرح است آقای رامبد
بفرمائید.

رامبد - موقعی پیشنهاد جناب آقای دکتر الموتی
طرح شده که این بحث با یکی از همکاران ما مورد گفتنگو
بود که اصولاً لایحه برنامه بدلاً لیل زیادی باید مثل لایحه
بودجه و قراردادها از جهت مدت صحبت آزاد باشد و
منحلو دیتی نداشته باشد یا اینکه مثل لوایح عادی یک مدت
معینی ناطق اجازه صحبت داشته باشد و این بحث از جهت
اهمیت نوع و نتایج مهمی است که در این لایحه برنامه
هست و خیلی باعث تعجب شد چنین لایحه‌ای با این اهمیت
در ۲۳ صفحه، هر صفحه شامل اقلامی که میتواند
سرنوشت تمام بودجه‌های دوران برنامه را تحت تأثیر
قرار بدهد بافوریت ویک شوری انجام بشود یقیناً جناب
آقای دکتر الموتی مسئله خاص و خارق العاده و
فوق العاده‌ای را در اینجا توضیح خواهد فرمود که بعد از
توضیح ایشان ما میتوانیم در این مورد بحث کنیم و من
حالاً منتظر توضیحات ایشان هستم.

رئيس - آقای دکتر الموتی بفرمائید.

دکتر الموتی - بنده باطلاع همکار عزیزم جناب
آقای رامبد میرسانم مثل اینکه خود شما و بنده و همکاران
دیگر در دوره قبل در این مورد آئین نامه را اصلاح کردیم
قبل از دوره قبل لایحه برنامه مثل لوایح عادی مطرح میشد
ولی آئین نامه باین صورت اصلاح شده است که بحث
در باره لایحه برنامه همانطور است که در مورد لایحه
بودجه عمل میشد و میتوان در باره آن مفصل صحبت کرد
در دوره قبل هم این کار انجام شد وقتی برنامه مطرح بود.
اما اساس لایحه برنامه چهارم براساس اعتبار ۴۸۰
میلیاردی است اساس همان لایحه است متنه همانطور که
اطلاع دارید و خوب شختمانه در اثر بهبود وضع مالی مملکت

این گزارش آن بشرح زیر تقدیم مجلس شورای
ملی میگردد.

لایحه قانون افزایش اعتبارات برنامه
عمرانی چهارم کشور

ماده ۱۰۱ - بدولت اجازه داده میشود اعتبار
اجرای برنامه چهارم را از مبلغ پانصد و شصت و هشت
میلیارد و چهارصد میلیون (۵۶۸۴۰۰۰۰۰) ریال
مبلغ پانصد و هفتاد و هفت میلیارد و چهارصد میلیون
(۵۷۷۴۰۰۰۰۰) ریال افزایش داده و وجوده لازم را
در اختیار سازمان برنامه بگذارد که براساس جداول
پیوست و برای نیل به هدف‌های برنامه بصرف بررسد.

تبصره ۱ - تقسیم سالیانه اعتبار بالا بشرح
زیراست:

سال ۱۳۴۷	۷۳/۴ میلیارد ریال
سال ۱۳۴۸	۸۴/۹
سال ۱۳۴۹	۱۰۱/۶
سال ۱۳۵۰	۱۴۷/-
سال ۱۳۵۱	۱۷۱/۵

و سازمان برنامه میتواند بموافقت هیئت عالی
برنامه و تصویب کمیسیونهای برنامه مجلسین تغییر
لازم را در تقسیم اعتبار سالهای ۵۰ و ۵۱ بدهد
بدون اینکه در کل مبلغ اعتبار تقليلی حاصل شود.

تبصره ۲ - مبلغ سه میلیارد ریال موضوع تبصرة
۱۹ بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور بشرح زیر بین فصول
برنامه تقسیم میشود:

فصل اول - کشاورزی و دامپروری	۱/۵ میلیارد ریال
فصل هشتم - عمران دهات	۰/۵
فصل دهم - ساختمان و مسکن	۰/۰

جمع ۳/۰ میلیارد ریال
و توزیع اعتبارات مزبور بین بندهای فضول نامبرده
باتصویب هیئت عالی برنامه خواهد بود.

مخبر کمیسیون برنامه - دکتر فروزنی
رئيس - برای این لایحه پیشنهاد فوریت شده است

قرائت میشود.

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۳

(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۸۸ - مؤساییکه اقدام به نصب علافه و
نشانه‌های مذکور در این قانون مبنایند باید صورت کامل
آنها را بتعیین مشخصات و وقایت آنها با ذکر نام مالکین
یامستأجرين یامتوابان حسب مورد بگذارند - بخدار -
ژاندارمری و شهرداری و فرمانداری مربوط اطلاع دهنند.
اموران مذکور موظفند که در حوزه مأموریت خود در
حفظ و نگهداری علائم نظارت و مراقبت کامل بنمایند
همجنبین اداره نصب کننده علامت یک نسخه از صورت
مذکور را به سازمان جغرافیائی کشور ارسال خواهد
داشت.

رئيس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
نسبت بماده ۸ رأی میگیریم خانمهای و آقایانی که موقوفه
خواهش میکنند قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب
شد. کایات آخر لایحه مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) نسبت به مجموع مواد و کلایات آخر
لایحه رأی میگیریم خانمهای و آقایانیکه موافقند خواهش
میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه
برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

**۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون برنامه راجع
به لایحه افزایش اعتبارات برنامه عمرانی
چهارم کشور**

رئيس - گزارش شور اول افزایش اعتبارات
برنامه عمرانی چهارم کشور مطرح است قرائت
میشود.

(شرح زیرخوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون برنامه
به مجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه روز پنجم شنبه ۵ اسفندماه
۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۵۳۹۸۰

۱۲/۲/۱۳۵۰ راجع به افزایش اعتبارات برنامه عمرانی
چهارم کشور را که در جلسه سه شنبه ۱۳۵۰/۱۲/۳ تقدیم

و بشماره ۲۰۶ چاپ گردیده است برای شور اول مورد
رسیدگی قرارداد و عیناً تصویب شد. ماده ۸۸

رئيس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده پنجم رأی میگیریم خانمهای و آقایانیکه موافقند
خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ششم قرائت میشود.
(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۸۹ - در صورتیکه مالک ملک ویا متولی و یا
متصدی موقوفه بخواهد هرگونه تغییر در ساختمان و
زمین بدهند که موجب تغییر محل علامت نصب شده یانقطعه
اعلام شده باشد و با شهرداریها و یا مؤسسات دولتی برای
انجام امور عمرانی مجبور بتخربی یکی از علائم و نشانه‌ها
بشوند باید مرابترا یکماه قبل باطلاع سازمان مربوط
برسانند. سازمان مربوط مکاف است حداقل ظرف
یکماه از تاریخ اطلاع متقاضی رأساً اقدامات ضروری
مربوط به تغییر محل علامت را انجام دهد و پس از انتقضای
میلت مذکور در صورتیکه سازمان مربوط اقدام ننمود
مالک ملک یامتلی و یا متصدی موقوفه یا شهرداریها و
یا مؤسسات دولتی مجاز نمایند نسبت به تجدید بنا و برداشت
علامت اقدام نمایند در این صورت مشمول پرداخت
هزینه مدرج در ماده ۷ نخواهد بود. در اینه تاریخی
نصب و برداشتن علائم و نشانه‌ها باموافقت وزارت فرهنگ
و هنر انجام خواهد گرفت.

رئيس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
نسبت بماده ششم رأی میگیریم خانمهای و آقایانی که
موافقند خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.
(شرح زیرخوانده شد)

ماده ۷۰ - هر کس علائم و نشانه‌های دائمی یاموقوت
را برداشته و یا خراب نماید ملزم به پرداخت هزینه
برقراری نصب مجدد و هزینه‌های مربوط به تعیین موقعیت
مجدد آن نقطه میباشد.

اجرای این ماده مانع از تعقیب کیفری مرتکبین
طبق مقررات مربوط نخواهد بود.

رئيس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۷ رأی میگیریم خانمهای و آقایانیکه موافقند
خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب
میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸۸
قرائت میشود.

مقداری اعتبارات اضافه شده و در خود لایحه برنامه اگر ارقام سال‌های متعدد ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱ را با این ارقام مقایسه بفرمایید ملاحظه می‌فرمایید در هر سال بمناسب بیهود وضع مالی مملکت اضافه شده رقم مصوب خود سالیانه عمرانی مملکت اضافه شده رقم مصوب خود برنامه که بحث مفصل روی آن شده است در شور او لو دوم و کمیسیون برname ۴۸۰ میلیارد ریال بوده ولی حالا برقم ۵۸۷ میلیارد ریال اضافه شده این اضافه رقم در کمیسیون برنامه بطور دقیق به فصول و ارقام آن رسیدگی شده و تصور نفرمایید که مطلب تازه‌ای است و اینکه ما فکر کردیم سرعت تصویب بشود برای این است که آخر سال است و باید از اول سال این برنامه‌ها براساس این ارقام پیاده شود حالا ممکن است بفرمایید بعضی ارقام که هست کم است و باید زیاد شود آن بحث علیحده‌ای است والا کمیسیون برنامه باید لایحه رسیدگی کرده و در ارقام بمناسب افزایش اعتبار که در حدود ۹۷ میلیارد ریال است در فصول تغییراتی حاصل شده و در خود لایحه برنامه یک اجازه به هیئت عالی برنامه و یک اجازه بکمیسیون برنامه داده شده که براساس آن مشود تغییراتی در فصول و مقدار اعتبارات داد بnde فکر می‌کنم با توضیحاتی که خدمتتان عرض کردم ضرورت داشت این لایحه زودتر تصویب بشود که بتوانند برای سال آینده که اعتباراتش در خود بودجه هست و پیش‌بینی شده و ما هم به بودجه سال آینده رأی داده ایم این لایحه تصویب بشود چون همانظور که مستحضر هستید علاوه بر اینکه رقم اعتبار عمرانی در برنامه چهارم هر سال مشخص می‌شود این ارقام در لایحه بودجه برای سال آینده قبول این مسئله که این لایحه باید این اهمیت با این فوریت یک شوری تلقی شود شاید قابل قبول بود ولی آنچه که ایشان درجهت فوریت لایحه فرمودند پیش از عرایض من درجهت عدم ضرورت فوریت این لایحه بود چون در اهمیت این لایحه در اهمیت این ارقام درسنوشت ملت ایران مطالبی مثل همیشه عنوان فرمودند که من فکر می‌کنم که ارزش و اهمیت اصلاح اعتبارات برنامه‌ای آنهم در این سال شماست و دوستانان که اینجا صحبت کردیم و بهتر است که ماتمام درآمد نفت را صرف کارهای عمرانی بکلیم ماه متشکر می‌شویم که اگر دولت در این امر

توفيق پیدا کند ولی آن می‌بینم رقمی که در سال ۵۱، ۵۲ به برنامه عمرانی اختصاص داده شده بیش از رقمی است که در برنامه چهارم هست این بود که تقاضای فوریت کردم که سازمان برنامه بتواند کارشان را آماده کنند عرض دیگری ندارم.

رئیس - آقای فرهادپور فعلاً فوریت لایحه مطرح است در کلیات لایحه اگر نظری دارید می‌توانید هر قدر بخواهید، صحبت کنید.

فرهادپور - عرض نده در فوریت است.

رئیس - در فوریت یک مخالف و یک موافق صحبت می‌کنند، آقای رامبد عنوان مخالف صحبت فرمودند.

فرهادپور - ایشان فقط توضیحی خواستند.

رئیس - شما عنوان مخالف صحبت می‌فرمایید؟

فرهادپور - یک عرضی داشتم اگر اجازه بفرمایید.

رئیس - بفرمایید.

فرهادپور - همانظور که همکار محترم جناب آقای رامبد لیدر فراکسیون پارلمانی مادرسوال و مطرح کردن فلسفه فوریت این مسئله عنوان فرمودند واقعاً مایه خواستیم در مرحله اول بینیم اهمیت و ضرورت این فوریت برچه پایه‌ای است چون اصل در مجلس شورای اسلامی در کارهای اساسی و کلی و پیشرفت‌های مملکتی بر تعاطی افکار و خدمتتان عرض کردم ضرورت داشت این لایحه زودتر تصویب بشود که بتوانند برای سال آینده که اعتباراتش در خود بودجه هست و پیش‌بینی شده و ما هم به بودجه سال آینده رأی داده ایم این لایحه تصویب بشود چون همانظور که مستحضر هستید علاوه بر اینکه رقم اعتبار عمرانی در برنامه چهارم هر سال مشخص می‌شود این ارقام در لایحه بودجه برای سال آینده رقم هست و در خود لایحه برنامه چهارم تمام این فصول مطرح شده و بکار موقع بفرمودند پیش از عرایض و از این ۵۷۷ میلیارد است بحث شده و بنه خیال می‌کنم وقتی دولت آمده و رقم اعتبار عمرانی مملکت را برای سال آینده اضافه کرده باید دولت را تشویق کنیم این نزد شود شماست و دوستانان که اینجا صحبت کردند گفتند آخرين سال برنامه‌در فصولی که بکرات صحبت کردیم و حالا هم اگر چنانچه کلیات لایحه مطرح شد

داشتند از نظرات همه نمایندگان باید استفاده شود این لایحه هم بجای فوریت سیر طبیعی خودش را بکنداهای کمیسیون برنامه در مدت خیلی کوتاه و فوریت جلسه‌ای تشکیل بدهد و پیشنهاداتی را که مداریم به کمیسیون بدheim شاید خود جناح اکثریت هم پیشنهادها و نظریاتی در این زمینه داشته باشند بدنه و من یقین دارم هیأت برنامه ریز مملکت که از سازمان برنامه می‌آیند هرجایه‌ای که در کمیسیون برنامه مجلس می‌نشینند اگر اندوخته‌ای با خودشان نبرند سرمهای ای برای بهبود برنامه‌هایی که تنظیم می‌کنند با خودشان نبرند از اینکه بنشینند و گفتگو داشته باشند و گفت و شنود بکنیم ضرر نخواهد داشت من از خود ایشان این استدعا را می‌کنم که اگر ضرورت فوری ندارد (دکتر الموتی) - تا آخر سال نمیرسم. سنا اگر میرساند ما حرفی نداریم، هدایت نهاده ای که از این نظر مجلس شورای ملی با سنا ممکن است دوروز باشد ما اختلافیان همین دوروز است و من تصور می‌کنم آقایان سناتورها این آن‌امادگی را داشته باشند که برای این لایحه باید اهمیت و عظمت که لا اقل ۵ برابر بودجه مملکت اهمیت دارد آنها برای بودجه یک ساله ۵ روپیه مردهای قوم، رجال محترم نشته‌اند بودجه را مطالعه می‌کنند و رسیدگی می‌کنند و لایحه‌ای که ۵ برابر بودجه اهمیت دارد اینطور بشود بنه تفاصیل این اگر موافق باشید این لایحه دو شوری باشد بلکه نظریاتی بدھیم که مفید فایده باشد (صحیح است).

رئیس - آقای دکتر الموتی بفرمایید.

دکتر الموتی - با اجازه جناب آقای رئیس اگر واقعاً این لایحه بررسد به اول سال ۵۱ یعنی تا آخر سال تصویب بشود عرضی ندارم ولی هدف این است که چون دولت مکلف بوده است که این رقم باید تحصیل می‌شود که تال آینده براساس همین برنامه‌های عمرانی را در نظر بگیرند اگر فکر براین است که ما بررسی کنیم واقعاً نظر بندۀ هم این است که بحث کنیم و سعی مبکیم که با اول سال بررس و از جناب آقای رئیس تفاصیل می‌کنیم که دستور بفرمایند کمیسیون برنامه فوراً تشکیل بشود و باید ترتیب بندۀ پیشنهادم را پس می‌گیرم (احسنست - احسنست).

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت به ورود درشور ماده واحده رأى میگیریم خانها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد می نماید در لایحه افزایش اعتبارات برنامه عمرانی چهارم کشور عبارت آخر تصریه يك بشرح زیر اصلاح شود.

سازمان برنامه می تواند با موافقت هیئت عالی برنامه و تصویب کمیسیونهای برنامه مجلسین باقیمانده اعتبارات تا آخر سال ۵ را با سال ۱ منتقل و باعتبارات فضول مختلف تقسیم و اضافه نماید.

فرهادپور
رئيس - پیشنهادات دیگری هم اگر هست مرحمت فرمایند تا در کمیسیون پرسی شود. لایحه و پیشنهاد برای شوردم به کمیسیون برنامه ارجاع میشود.

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارانی راجع بلایحه اجازه اخذ وام و اعتبارات

ملی ذوب آهن ایران
دینیس - گزارش شور اول اجازه اخذ وام و اعتبارات

بشرط ملی ذوب آهن ایران مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارانی
مجلس شورای ملی

کمیسیون دارانی در جلسه روز چهارشنبه ۱۱/۲۷/۱۳۵۰ وقت گرفته بود که در کلیات لایحه برنامه صحبت کنم که نشد بهر حال انشاء الله بعداً صحبت خواهم کرد اما طرحی را حزب مردم تهیه کرده بمناسبت جانازان و فداکاران را وطن و من این جمله را بعنوان يك قاضی با يك سوز دل در اینجام گوییم اگر قرار بآشید دزدی، سرقت، قتل، هتک ناموس تقاضا میکنم دولت مواد لازم را هر چهز و در تهیه جرم سیاسی باشد تمام قوانین جزائی دنیا را باید نادیده گرفت (صحیح است) حقوق جزا یعنی چه ؟ هر دزدی هر سارقی هر خانه هر کلامبرداری هرقائلی آن جرم را زیر تصویب رسانید.

۱۰ - طرح و تصویب فوریت طرح تقديمی فراکسیون پارلمانی حزب مردم
رئيس - فوریت طرح تقديمی مطرح است نسبت به فوریت این طرح نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) فوریت این طرح رأى میگیریم خانها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۱۱ - اخذ رأى نهائی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنای راجع به برقواری مستمری برای بازماندگان مرحوم امیر اصلاح خلف بیگی دبیر پیشین دیروستانهای تهران و ابلاغ به دولت

رئيس - لایحه برقراری مستمری برای بازماندگان مرحوم امیر اصلاح خلف بیگی ملایری دبیر پیشین دیروستانهای تهران برای اخراج نهائی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

قانون برقراری مستمری برای بازماندگان مرحوم امیر اصلاح خلف بیگی ملایری دبیر پیشین دیروستانهای تهران

ماده واحده - وزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود بیازماندگان مرحوم امیر اصلاح خلف بیگی ملایری دبیر پیشین دیروستانهای تهران علاوه بر حقوق وظیفه قانونی از روز بعلانی فوت (۱۳۵۰/۶/۲۰) ماهانه مبلغ ۸۴۰۰ ریال (هشتاه و روز چهارصد ریال) بعنوان مستمری از محل اعتبار بودجه آن وزارت برقرار و با رعایت مقررات مربوط پیرداخت حقوق وظیفه بیازماندگان مشمولین قانون استخدام کشوری پرداخت نماید.

قانون فوق مشتمل بر يك ماده در جلسه روز دوشنبه دوم اسفند ماه يكهزار و سیصد و پنجاه شمسی بتضویب مجلس سنای رسید.

رئيس مجلس سنای - جعفر شریف امامی

رئيس - نیست باین لایحه باور قه اخراج نهائی میشود.
(اسامي خانها و آقایان نمایندگان بر ترتیب زیر وسیله منشی (خانم صدری بزرگ نیا) اعلام و در محل نقط اخذ رأى بعمل آمد).

مرتكب بشود و بعنوان هم بآن بدهد که جرم سیاسی است؟ جرم سیاسی ملاک دارد، ضوابط دارد این لایحه استناد میکند آن کشورهاییکه این ها را تحریک کر دند خودشان قبول کنند که این نوع جرائم جرم سیاسی است چرا خودشان قبول نمیکنند چرا این ایده ثولوژی های مسخره را برای ما میفرستند (آفرین) اما يك نکته هم اینجبا پدران و مادران این جانیان میگوییم من نمیدانم چطور است که این اشخاص خطاکار و جناحتکار تا موقعیکه مرتكب جناحت و در شرف ارتکاب جنایت هستند پدر و مادرشان مراجعه نمیکنند اما وقتی اینها بستگاه اعدالت میرسند و مورد تعقیب قرار میگیرند پدر و مادر آنها سر کلهمشان پیدا میشود بینه بنده باید این پدر و مادر ها تعقیب بشوند بعنوان مسامحه که چرا فرزندان خودشان را به تندباد حوادث میسپارند بعد وقتی بمحکمه عدل و قضاتی تسلیم میشوند سرو کلهمشان پیدا میشود بهر حال زیاد وقت شمارا نمی گیرم طرحی تهیه شده است که میخوانم .

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

جانبازی و فداکاری در راه وطن بمنظور بقاء ملي و قومیت افتخاری بزرگ و مباهاتی پر ارج برای آحاد افزاد ملت است لیکن از آنچه که خدمت خادم و خبات خانم نبایست از نظر اجتماع بلا جواب بماند و امر تشویق خادم و تنبیه خائن که مؤثر ترین عامل حفظ سلامت و مقام جامعه است باید مجری باشد لذافراکسیون حزب مردم بمنظور اجراء کامل این هدف مقدس طرح آتی را با قید فوریت پیشنهاد و استدعای تصویب آن زادارد.

ماده واحده - دولت مکلف است بمنظور

بزرگداشت مقام معنوی فداکاران و جانبازان راه وطن و تأمین زندگی خانواده های که در این مسیر پر افتخار بدرجه رفع شهادت رسیده یا مبتلا به نقص عضو میگردد لایحه جامع الاطرافی در طرف ده روز تهیه و مجلس تقديم نماید.

فراکسیون پارلمانی حزب مردم را میدارد
تقاضا میکنم دولت مواد لازم را هر چهز و در تهیه و تقديم ساحت مجلس شورای ملی نماید و برای این طرح تقاضای فوریت دارم.

ذاکرات مجلس شورای ملی

جلسہ ۲۳

بردان - محمدوی قراچورلو - دکتر قهرمان - کاسمی
سرانی - دکتر کفانی - کلانتر هرمزی - کمالاتی - کمالوند
نورس - مهندس کیا کجوری - دکتر کیان - کیوان - دکتر
سمان ادهم - دکتر متین - مجد - محدث زاده - محسنی مهر
کتر مدنی - دکتر مرتضوی - مندی - اکبر مسعودی
بید کاظم مسعودی - دکتر مشایخی - مصطفوی نائینی -
ظاهری - مظہری - دکتر معظمی - معیری - مهندس امیر
اسم معینی - مهندس عبدالحیب معینی - ملک افضلی -
کتر منتظری - دکتر موئنی - مجید موسوی - موسوی
کوئی - مهدوی اردستانی - مهرزاد .

۱- اخذ رای نهانی و تصویب لایحه قانونی واصله از مجلس سنا راجع به اجازه عضویت دولت ایران در طرح کلمبو و پرداخت سهمیه مربوط و ابلاغ بدولت

رئیس-لایحه اجازه عضویت دولت ایران در طرح
لمعبو و پرداخت سهمیه مربوط برای اخذ رأی نهائی
ات میشود.

شرح زیر قرائت شد

انون اجازه عضویت دولت ایران در طرح کلمبو
و پرداخت سهمیه مربوط

ماده واحد - عضويت دولت ایران در طرح کلمبو
شورای مسکاربهای فنی آن تصویب و بدولت اجازه
ده مشود سهمیه های مربوط را از اعتبار مصوب در
دچه های سلانه کل کشور پرداخت نماید.

قانون فوق مشتمل بریک ماده در جلسه روز دوشنبه
در اسفند ماه یکهزار و سیصد و پنجاه شمسی تصویب
 مجلس سنای رسمی.

رئيس مجلس سنا - جعفر يف امامي

- نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی خانمها و آقایان نماینده‌گان بر ترتیب زیر
سیله منشی (خانم صدری بزرگ‌نیا) اعلام و در محل
نق اختراعی پعمل آمد).

آقایان : عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر صفزاده - خانم ابهاج سمیعی - مهندس احتشام شهیدی -

٣٣٦

مذاکرات مجلس شورای ملی

نام پیر نیاه پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانان - توسلی -

مهندس اسعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی -

وانشیر - خانم جهانبانی - جهانشانی - جهانی -

نگزی - دکتر حاتم - حی - حیدری - خانقاہی - مهندس سروی - دکتر خسروی کردستانی - خورشید دارویی -

شنی - خانم دکتر دولتشاهی - دلو - دبیم - دکتر راد کربرشتی - روشنی - دکتر رشید بیاسمی - حسام الدین -

دکتر فیعی - دکتر هنوردی - ریاضی - خانم هماز اهدی -

۱ - تقدیم یک فقره لایحه با قید فوریت و یک فقره صلاح بودجه بوسیله آفای قوام صدری وزیر مشاور

رنیس - آفای قوام صدری بفرمائید .

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام ریاست
نمایندگان محترم لایحه است برای تغییر وضع مالیات
ز در آمد بانک رفاه کارگران تقدیم میشود بطور یک اطلاء
ا ارید سرمایه بانک رفاه کارگران از محل سرمایه سازمان
بیمه های اجتماعی و درآمدها در واقع بمصرف بهبود و
منظور حمایت و بهزیستی کارگران میرسد از این جهت
ولت تصمیم گرفته است این بانک را مشمول نرخ کمتر
را دردهد برای این مورد ماده واحدهای تهیه شده که با
سوریت تقدیم مجلس شورای ملی میگردد . همچنین
صلاح بودجه ایسپه مریوط بداره کل گمرک که با یستی
کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار بدهد تقدیم
نشود .

وئیس - اصلاح بودجه به کمیسیونهای مربوط
رجاء میشود.

۱۲ - طرح و تصویب فوریت لایحه استرداد و قسمتی از
مالیات بردرآمد بانک رفاه کارگران
رنیس - فوریت لایحه مربوط به مالیات بردرآمد
بانک رفاه کارگران مطرح است ، لایحه قرائت میشود .
(شیر زیر خوانده شد)

ماده ۹۱ - وزارت دارانی مکلف است پس از
رسول مالیات بردرآمد بانک رفاه کارگران براساس
مقررات حاکم بر شرکت های دولتی ، معادل مازاد
مالیات وصولی و مالیاتی که با اجرای شرح مقرر برای
بانک های خصوصی با رعایت معافیت های مالیاتی

نام پیر نیاه پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانان - توسلی -

مهندس اسعیل جلالی - مهندس جلالی نوری - جندقی -

وانشیر - خانم جهانبانی - جهانشانی - جهانی -

نگزی - دکتر حاتم - حی - حیدری - خانقاہی - مهندس سروی - دکتر خسروی کردستانی - خورشید دارویی -

شنی - خانم دکتر دولتشاهی - دلو - دبیم - دکتر راد کربرشتی - روشنی - دکتر رشید بیاسمی - حسام الدین -

دکتر فیعی - دکتر هنوردی - ریاضی - خانم هماز اهدی -

۱ - تقدیم یک فقره لایحه با قید فوریت و یک فقره صلاح بودجه بوسیله آفای قوام صدری وزیر مشاور

رنیس - آفای قوام صدری بفرمائید .

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام ریاست
نمایندگان محترم لایحه است برای تغییر وضع مالیات
ز در آمد بانک رفاه کارگران تقدیم میشود بطور یک اطلاء
اوید سرمایه بانک رفاه کارگران از محل سرمایه سازمان
بینمه های اجتماعی و درآمدها در واقع بمصرف بهبود و
منظور حمایت و بهزیستی کارگران میرسد از این جهت
ولت تصمیم گرفته است این بانک را مشمول نرخ کمتر
را دردهد برای این مورد ماده واحدهای تهیه شده که با
سوریت تقدیم مجلس شورای ملی میگردد . هم چنین
صلاح بودجه ایسپه مریوط بداره کل گمرک که با یستی
کمیسیون محترم بودجه مورد بررسی قرار بدهد تقدیم
نشود .

وئیس - اصلاح بودجه به کمیسیونهای مربوط
رجاء میشود.

۱۲ - طرح و تصویب فوریت لایحه استرداد و قسمتی از
مالیات بردرآمد بانک رفاه کارگران
و نیس - فوریت لایحه مربوط به مالیات بردرآمد
بانک رفاه کارگران مط - است ، لایحه این مشهد

ماده ۹۱ - وزارت دارانی مکلف است پس از
رسول مالیات بردرآمد بانک رفاه کارگران براساس
مقررات حاکم بر شرکت های دولتی ، معادل مازاد
مالیات وصولی و مالیاتی که با اجرای شرح مقرر برای
بانک های خصوصی با رعایت معافیت های مالیاتی

مذاکرات مجلس شورای ملی

- دکتر مرتفعی - مرندی - اکبر مسعودی - سید کاظم مسعودی - دکتر مشایخی - مصطفوی - نائینی - مظاہری مظہری - دکتر مظہری - معیری - مهندس امیر قاسم معینی مهندس عبدالحیمد معینی - ملک افضلی - دکتر منتظری - دکتر مونتی - مجید موسوی - موسوی ماکونی - مهدوی اردستانی - مهرزاده - میرافضل - نارووی - ناصرزاده - دکتر ناوی - دکتر نجمی - مهندس نصر - دکتر نصیری - مهندس نظمی - نیک روشن - دکتر وزیری - دکتروفما تیمسار همایونی - دکتر گاگیک - دکتر بیزان بشاه - دکتر آزاد - محمدعلی آموزگار - احتشامی - اخوی - دکتر اسدی - امام مردوخ - بختیار بختیاریها - پرویزی - تڑدہ دکتر سعید حکمت - حکمت یزدی - اسماعیل خزیمه - دکتر شریسی - رامبد - مهندس رهبر - زهتاب فرد - حاج کریم بخش سعیدی - علیقلی سمیعی - دکتر شریف امامی شیخ رضائی - دکر فضل الله صدر - طباطبائی دینا - فخر طباطبائی - ظفر - فرهادپور - فضائلی - کشفی - دکتر محققی - دکتر موسوی امین - نامور - نجدشیبانی . آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید .

احمد - اخلاقی - ادب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اسدی لنگرودی - اسعد رزم آرا - دکتر اسکوپیان - اسلامی نیا - دکتر اعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکتر امامی خوئی - خانم امیر ابراهیمی - امیر احمدی - دکتر شفیع امین - انشاء - دکتر انوشیروانی - اوحدی - ایلخانی پور - دکتر بازار گانی - بختیاری پور - بدرخانی - بدر صالحیان - مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر بزرگ - دکتر حیدر قلی برومند - مهندس علی بر و من - خانم بزرگ نیا - بوداغ زاده - بوشهری - غلام رضا بهادری - دکتر حبیب الله بهنامی - دکتر بهزادی - بهنیا - دکتر زرین پور - دکتر زعفرانلو - دکتر زهرائی - سراج الدینی - سجادی - محمد مهدی سعادت - خانم نیره سعیدی - دکتر سنگ - مهندس سهم البدی - شاخوی - دکتر شکرانی - شهرستانی - شیخ الاسلامی - صائب - حیدر صائبی - دکتر صالحی - دکتر میروجه الله صدر - صدقیانی زاده - دکتر صفائی - خانم صفتی نیا - دکتر صمدزاده - خانم دکتر صنیع - دکتر صوفی خلیلی - خانم ضرابی - دکتر محمود ضیائی - خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - طلوعی - دکتر غلام رضا عدل - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری -

آراء موافق ۲۱۱ رأي .
رئيس - لابجه با ۲۱۱ رأي موافق (باتفاق آراء)
تصویب شد. بدولت ابلاغ میشود .

موافقین - آقایان :

عبدالحسین آموزگار - خانم دکتر آصفزاده -
خانم ابهاج سعیی - مهندس احشام شهیدی - احمدت
اخلاقی - ادیب سعیی مهندس اربابی - مهندس اسدی
لنگرودی - اسعد رزم آرا - دکتر اسکوئیان - اسلامی نیا -
دکتراعتمادی - خانم اقبال - دکتر الموتی - دکترامامی
خوئی - خانم امیرابراهیمی - امیراحمدی - دکتر شفیع
امین - انشاء - دکتر اتوشیرزاده - اوحدی - ابلخانی پور
دکتر بازار گانی - بختیاری پور - بدراخانی - بدراصالحیان
مهندس بدیعی - دکتر برادر - دکتر بزرگ - دکتر حیدر
قلی بر و مند - مهندس علی بر و مند - خانم بزرگ نیا -
بوداغزاده - بوشهری - غلامرضا بهادری - دکتر
حسیب الله بهمنی - دکتر بهزادی - بهنیا - مهندس فرج
فرنود - فروتن - دکتر فروزین - مهندس فروهر - فهیمی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسة ۳۳

- بدرآمد مربوط تعلق میگیرد از محل درآمد عمومی در وجه بانک مزبور بردازد. حکم این تبصره شامل مالیات عمل کرد سال ۱۳۴۶ به بعد بانک خواهد بود.
- ۶- لایحه توافق بین ایران و شرکت‌های نفتی بابت حقوق و عوارض بندri .
- ۷- شور اول و دوم لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بموافقتنامه مربوط به تحدید حدود فلات قاره بین نخست وزیر - وزیردارانی - وزیر کار و امور اجتماعی رئیس - در فوریت لایحه نظری نیست ؟
- ۸- شور اول و دوم لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بتعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاچه‌های پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان .
- ۹- لایحه تأمین آموزش فرزندان کارگر .
- ۱۰- لایحه تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی کشور .
- ۱۱- آئین نامه تشخیص اوراق زائد و ترتیب امضاء آن .
- ۱۲- لایحه پرداخت هزینه‌های احداث سد ارس از محل مانده ۳۵ میلیون روبل اعتبار موضوع موافقتنامه ایران و شوروی راجع به مکاری فنی و اقتصادی .
- ۱۳- شور دوم لایحه حفاظت عالم و نشانه‌های زمینی مربوط به نشانه‌برداری و تحدید حدود و حریم .
- ۱۴- لایحه اجازه تحصیل وام و اعتبار بشکت ملی ذوب آهن .
- ۱۵- لایحه پروتکل الحاقی بموافقتنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت‌شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سوسیالیستی رومانی برای ساخت تراکتور در ایران .
- ۱۶- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲ آئین نامه اجرائی تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاک و کملک بدروم معتادان و اصلاح ماده ۴ آن .
- ۱- آئین نامه وظایف و اختیارات شورای عالی اجتماعی کار .
- ۲- شور دوم لایحه برداخت مطالبات تعهد شده مربوط بستانکاران حاججه ریابه معمارزاده .
- ۳- جدول معافیتهای صادراتی .
- ۴- شور دوم لایحه الحاق یک تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی .
- ۵- شور اول و دوم لایحه افزایویت اراضی مربوط بسازمان مسکن .

جلسه ۳۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

- دولت ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۲۲ مربوط به سیاست اشتغال .
- ۸- شور دوم لایحه دولت راجع به اجازه الحاق دولت ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۴ مربوط به استراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی .
- ۹- شور دوم لایحه دولت راجع به اجازه الحاق دولت ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۹ مربوط به تساوی رفتار نسبت بکارگران داخلی و خارجی از لحاظ جبران خسارات ناشی از حوادث کار .
- ۱۰- شور دوم لایحه دولت راجع به اجازه الحاق دولت ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۹۵ مربوط به حمایت از دستمزد .
- ۱۱- شور دوم لایحه دولت راجع به اجازه الحاق دولت ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۰۰ مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد .
- ۱۲- شور دوم لایحه دولت راجع به الحاق یک تبصره بماده ۵ قانون نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی . رئیس کمیسیون کار و امور اجتماعی - جوانشیر گزارش یکمایه بهمن سال ۱۳۵ کمیسیون تعامل و امور روتاناها
- تاریخ تشکیل جلسه چهارشنبه ۲۷ بهمن ماه لایحه و کارهای خاتمه‌یافته :
- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به الحاق یک تبصره بماده ۲ آئین نامه اجرائی تبصره ۳ قانون اجازه معاملات تریاک و کملک بدروم معتادان و اصلاح ماده ۴ آن آئین نامه .
- رئیس کمیسیون تعامل و امور روتاناها - دکتر نجمی گزارش یکمایه بهمن سال ۱۳۵ کمیسیون
- آبادانی و مسکن
- تاریخ تشکیل ۱۱/۱۶ و ۱۱/۱۶/۱۳۵۰
- لایحه و کارهای خاتمه‌یافته :
- شوراول و دوم لایحه افزایویت اراضی مربوط بسازمان مسکن .
- شور دوم لایحه نحوه استفاده از خانه‌های سازمانی والحق یک تبصره بماده ۵ آن .
- رئیس کمیسیون آبادانی و مسکن - دکتر کیان

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسة ۴۳

برداخت سهمیه مربوط.

۱- لایحه الحق یک تبصره بماده ۵ قانون نحوه

استفاده از خانه‌های سازمانی (شور دوم) :

۲- لایحه برداخت هزینه‌های احداث سد ارس از

مانده ۳۵ میلیون روبل اعتبار موضوع موافقنامه بین

دولتین ایران و شوروی در باره همکاری‌های فنی و

اقتصادی.

۳- لایحه تمدید مهلت تبدیل شرکتهای سهامی به

شرکتهای تجاری قانونی.

رئیس کمیسیون اقتصاد - دکتر رفیعی

گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون

تاریخ تشکیل ۱۱/۹ ۱۳۵۰ و ۱۱/۳۰

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه تأمین آموزش فرزندان کارگر .

۲- آثین نامه تشخیص اوراق زائد و امتحان آنها ،

۳- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به پروتکل

بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه

درباره ییمه دانشجویان ایرانی مقیم کشور فرانسه .

رئیس کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر عظیمی

گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون

آموزش و پرورش

تاریخ تشکیل ۱۱/۳ ۱۳۵۰ .

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

۱- لایحه برقراری درباره ورثه مرحوم امیر اصلاح

خلفیگی دیردیپرستهای تهران .

۲- لایحه آموزش فرزندان کارگر .

رئیس کمیسیون آموزش و پرورش - شوکت ملک جهانبانی

گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون فرهنگ و هنر

تاریخ تشکیل ۱۱/۷ ۱۳۵۰ .

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم لایحه حفاظت علائم و نشانه‌های

زمینی مربوطه نقشه برداری و تحدید حدود حیرم .

رئیس کمیسیون فرهنگ و هنر - سعید وزیری

۲- لایحه اجازه عضویت ایزان در طرح کلمبو و

گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون دادگستری

تاریخ تشکیل ۱۱/۲ ۱۳۵۰ و ۱۱/۹ ۱۱/۹ و ۱۱/۱۱ و ۱۱/۱۱ و ۱۱/۱۶

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم لایحه پرداخت مطالبات تعهد شده

بسنانکاران حاججه‌ربابه معمارزاده .

۲- لایحه تأمین آموزش فرزندان کارگر .

۳- افزای وثیت اراضی مربوط به سازمان

مسکن

۴- پیوچه استفاده از خانه‌های سازمانی و الحق یک

تبصره بماده ۵ آن .

۵- شور دوم دیوان محاسبات .

۶- اساسنامه شرکت مخابرات ایران .

۷- اصلاح مجلس سنا در مورد لایحه قاچاق اسلحه

و مهمات و قاچاقچیان مسلح .

۸- لایحه توافق بین دولت شاهنشاهی ایران و

شرکتهای فنی نسبت به مبالغ مورد ادعا بابت حقوق و

عوارض بندری .

لواجع و کارهای که در دستور است :

۱- لایحه اصلاح قانون منع کشت خشخاش و

استعمال ترباک ارسالی از مجلس سنا .

۲- لایحه مجازات اخلال کنندگان در تأسیسات آب

و برق و گاز و مخابرات کشور .

۳- اصلاح بعضی از مواد قانون اداره تصفیه امور

و روشکنگی و الحق چندماده باان .

۴- لایحه ضمانت اجرای محکومیت‌های مالی .

۵- لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به اصلاح

قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و قانون اشتباہات

ثبتی و اسناد معارض مصوب سال ۱۳۳۳ .

رئیس کمیسیون دادگستری - شیخ الاسلامی

گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون اقتصاد

تاریخ تشکیل ۱۱/۵ ۱۳۵۰ - ۱۱/۱۰ ۱۳۵۰ - پنجشنبه

سازمان جهانی بهداشت .

۱- شور دوم اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ اساسنامه

۲- اصلاح قانون مدت خدمت سفرای شاهنشاهی

ایران در کشورهای خارجه .

۳- شور دوم اصلاح مواد ۲۴ و ۲۵ اساسنامه

۴- شور اول و دوم اجازه الحق دولت شاهنشاهی

ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۲۲۵ راجع بسیاست

اشغال .

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۳

۵- شور اول و دوم اجازه الحق دولت شاهنشاهی ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۴ راجع باستراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی .

۶- شور اول و دوم اجازه الحق دولت شاهنشاهی ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۹ راجع به تساوی رفتار نسبت بکارگران داخلی و کارگران خارجی .

۷- شور اول و دوم اجازه الحق دولت شاهنشاهی ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۹۵ راجع بحمایت از دستمزد .

۸- شور اول و دوم اجازه الحق دولت شاهنشاهی ایران بمقابلہ نامه بین المللی شماره ۱۰۰ راجع به تساوی دستمزد کارگران مرد و کارگران زن .

۹- شور اول و دوم مسیر تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاچه‌های پشت سد ارس و سدانحرافی میل و مقغان .

۱۰- شور اول و دوم موافقنامه تحديد حدود فلات قاره بین ایران و بحرین .

۱۱- شور اول برداخت هزینه‌های سد ارس از محل مانده اعتبار موضوع موافقنامه همکاری اقتصادی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت اتحاد جماهیر شوروی .

رئیس کمیسیون امور خارجه - دکتر محمود ضیائی گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون آب و برق

تاریخ تشکیل ۱۱/۹ ۱۳۵۰ .

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

شور دوم لایحه تجدید تشكیلات و تعیین وظائف سازمانهای وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و انحلال وزارت منابع طبیعی .

رئیس کمیسیون آب و برق - مهندس جلالی نوری گزارش یکماهه بهمن سال ۱۳۵۰ کمیسیون نظام

تاریخ تشکیل دوشنبه ۱۰/۱۳ ۱۳۵۰ - پنجشنبه

۱۰/۱۶ ۱۳۵۰ - سهشنبه ۱۱/۲۶ ۱۳۵۰ .

لواجع و کارهای خاتمه یافته :

۱- شور دوم لایحه تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح .

۹ - نامه شماره ۵۲۵۲۰ - ۱۳۵۰/۱۱/۱۱

وزیری در مورد اصلاح بودجه سال ۱۳۵۰ وزارت اقتصاد.

۱۰ - لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور.

رئیس کمیسیون بودجه - دکتر دادرفر

مقام محترم ریاست عالیه مجلس شورای ملی

باهاشت احترام اولین گزارش کار کمیسیون عرايض

را در دوره ۲۳ قانونگذاری که در تاریخ ۵۰/۶/۱۷

هیئت رئیسه خود را انتخاب و سپس شروع بانجام

وظایف قانونی خویش کرده است بشرح زیر باستحضار

میرساند:

همانطور که خاطر عالی مستحضر است از چند

دوره پیش کمیسیون عرايض بمنظور امشال در مکاتبه و

تسريع درامر رسیدگی به اجعات مردم و جلوگیری از

کاغذبازی که صرفاً موجب سرگردانی ارباب رجوع

بد نمایندگانی از وزارت خانه ها و مؤسسات نیمه مستقل

دولتی دعوت کرده بودند که شخصاً ارجاعات کمیسیون

را مورد رسیدگی دقیق و فوری قرارداده و اعلام نتیجه

کنند.

چون روش مزبور بتایید آقایان اعضاء کمیسیون

رسید بهمن نحو رفتار نمود و در جلسه معارفه با آقایان

توجه داده شد که کشور ما در حال پیشرفت سریع است

و ما همه ملزم باجرای مقررات انقلاب اداری هستیم و

هر قدمیکه در این راه بر میداریم برای اعتلا و عظمت

کشور و جلب رضایت مردمی است که به و دفع آنان

پیوسته مورد نظر و عنایت خاطر خطیر شاهانه میباشد.

کمیسیون عرايض بحسیت وظایفی که قانون

اساسی بعدها ش تفویض کرده است بخوبی واقف و

آشناست و از اولین قدم تصمیمات خویش را برپایه ای

استوار نموده است که رفع تعلی و تجاوز و ایجاد تفاهم

بین مردم و مأمورین دولت و کوتاه کردن زمان رسیدگی

بشکایت و جلوگیری از امروز و فردا کردنها و همچنین

تقلیل توقهای زائده که جز سرگردانی و بطوه جریان

و نارضائی ارباب رجوع نتیجه ای بیار خواهد آورد و

بالاخره مراقبت در اجرای اصول انقلاب اداری و احیاناً

برخوردهای نامطلوب بعضی از مسئولین و مأمورین به

مراجعین از ام آنان میباشد که امیدوار است با

۲ - موضوع شکایت ۲۰ نفر از کارکنان مجلس شورای ملی است که ۱۶ سال قبل قطعاتی از اراضی قبیطیه بآنان و اگذار گردید که متأسفانه مستحق للغیر در آمد.

با آنکه ماده ۳ قانون اراضی مواد صراحت دارد در چنین مواردی بهای وصولی به محکوم له پرداخت گردد معذک بعلت نادیده انگاشتن قانون موجبات لاتکلیفی و زیان عده ای را فراهم نموده اند چون با استناد به ماده ۳۹۰ بیان مذکور خود را این خطر افتاده خود را مطالبه کرده اند.

در این خصوص نیز کمیسیون های چند دوره اخیر و کمیسیون فعلی مکرر در مکرر سازمان مسکن را متوجه ساخته اند که ماده ۳ قانون اراضی مواد وارد بر دوماده استنادی است و سازمان نمیتواند حقوق مسلم جمعی خدمتگزار ضعیفی را که حتی سند مالکیت در دست دارند و در فرسته های مختلف دیگری برای دریافت خانه بایزمین بعلت وجود همین قطعات و اگذاری کثارگذاره شده اند نادیده گرفته شود.

چون اعتبار استناد مالکیتی که بدست مردم داده میشود قانوناً باید محترم شمرده شود و ایجاد عدم اعتماد موجبات زیانهای غیرقابل جبران اجتماعی خواهد گردید از سازمان مزبور خواسته شد اکنونکه با تملیک میلیونهاست اراضی طرشت وغیره گشایشی یافته اند بهز طبقی که مقدور باشد بایکار فیصله بخشد.

۳ - شکایت جمعی از اهالی کرج از انحلال شعبه

وصول مطالبات سازمان مسکن و به زحمت افتدان به کاران بود که باحضور مدیر عامل آن سازمان و توصیه کمیسیون شعبه مزبور مجددآ تشکیل ورفع نگرانی شد.

۴ - دادخواهی جمع گشایی از اهالی اصفهان از عدم اجرای ماده ۴۳ قانون اصلاحات ارضی و موضوع اراضی محدوده شهر است که مدعی هستند با آنکه مشمول قانون نیست هم شهرداری مطالبه عوارض میکند و هم اداره تعاوون و امور روستا هماز احمد است. در این خصوص نیز باحضور نماینده وزارت خانه و شاکبان بمدارک و استناد

هنکاریهای صمیمانه بصورت مطلوبی جامه عمل پیوشت.

در چندماهه گذشته قریب ۷۰۰۰ فقره نامه بدفتر مجلس شورای ملی واصل گردیده است که ۰/۹۰ آن بكمیسیون ارجاع و مورد اقدام فوری قرار گرفته است.

توضیح آباستحضار میرساند که نامه های ارجاعی بكمیسیون به دسته تقسیم میشود که یکی با یک امضاء و دیگری بصورت دست چشمی و یا طومار است که بشخص کمیسیون فتوکپی آنها یا بناینده وزارت خانه ذیربط تسلیم گردیده و یا با حضور اصحاب دعوی مورد رسیدگی قرار گرفته است و قسمت سوم تلگرام ها و نامه های است که بمنابعه اندیده فرستاده میشود مانند ابراز مسrt از جریان تصرف جزایر دهانه خلیج فارس و بالاظهار از جار از عملیات خلاف انسانی حکومت بعضی عراق و از این قبیل که تعدادشان گاهی از هزار متوجه است.

آنچه که بطور تفکیک و بلحاظ اهمیت موضوع و سوابق طولانی و طول مدت شکایت و بی نتیجه مانند اقدامات کمیسیون های قلی مورد توجه و اقدام حضوری قرار گرفته و یا در جریان اقدام میباشد بشرح زیر است:

۱ - شکایت قریب ۲۰۰ نفر از کارکنان شرکت سهامی بهم ایران است که طی مقاوله نامه ای در چهار سال قبل بوزارت بهداری منتقل گردیده اند و شرایط استخدامی درباره آنها اجزاً نگردیده و مدعی هستند که بعلت عدم اجرای ماده ۵ مقاوله نامه مبالغی از حقوق و مزایا شان کسر شده و علاوه از ضيق معيشت بمناسب بلاتکلیف در امر بازنگشتگی آینده استخدام ایشان بمخاطره افتاده است.

آنچه سایه نشان میدهد در این باره مکرر رسیدگی بعمل آمده و پیشنهادهای نیز داده شده است که متأسفانه چون تا این تاریخ اقدام مشتبی بعمل نیاورده اند مجددآ کمیسیون فعلی پرونده مزبور را به سوکمیسیون احاله کرد

که با توجه به کلیه جوانب و اظهار نظرهایی که مقامات ذیربط مملکتی کرده اند در پرونده منعکس است نظرهای خود را برای اتخاذ تصمیم اعلام دارد که چگونگی را متعاقاً با استحضار خواهد رسانید.

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۴۳

- رسیدگی شد و برای بررسی بیشتر به سوکمیسیون احاله گردید که البته نتیجه تصمیمات متخذه در گزارش آینده باستحضار خواهد رسید.
- ۵- رسیدگی بدرخواست اهالی ایلام درباره مرمت راههای آن منطقه بود که باتوصیه بنماینده وزارت راه مورد اقدام قرار گرفت ورفع شکایت گردید.
- ۶- شکایات متواتی و کثیر محکومین مواد مhydr است که هریک بیش از یک میلیون تومان محکومیت دارند و بعلت عجز از پرداخت زندانی هستند در این باره نیز بدولت توجه داده شده است که در صورت مصلحت اقدام قانونی عمل آورند.
- ۷- تکرار دادخواهی داروسازان پرانتیکی (تکنیسینهای داروسازی ایران) است که از دوره قبل تحت رسیدگی و بررسی قرار گرفته و با آنکه نماینده وزارت بهداری و عده مساعد در تهیه و تقدیم لایحه قانونی داده است معذک شکایت فقط بوعده برگذار گردیده است.
- ۸- شکایت از نحوه اجرای تقسیم اراضی و مسیله مأمورین مربوط ودادخواهی خورده مالکینی که زمینهای آنانرا طبق قانون اخیر بدیگران واگذار نموده اند بود که بوزارت ذیربط توصیه لازم گردیده است.
- ۹- شکایات مردم از بی توجهی بعضی مأمورین در جوابگوئی و انجام نفاضهای آنان و همچنین بظور جریان در مراجع اداری و قضائی بود که هریک مورد اقدام قرار گرفته و تاحدی رفع شکایت شده است.
- ۱۰- شکایات زیادی از گرانی نرخ تلفن و سایر حوالج عمومی رسیده است که لازم میداند توجه مقامات مسئول را بکنترل جدی نرخها و تشکیل شرکتهای تعاقنی و ایجاد رقابت معقول صنفي جلب نماید.
- ۱۱- شکایات متواتی بازنشستگان ژاندارمری کل کشور از عدم پرداخت مددعاش اولاد است که بالاقدام کمیسیون مقرر شد در بودجه کل منظور و تأمین گردد.
- ۱۲- رسیدگی بدرخواست داشجوئی که در کشور آلمان تحصیل کرده و برای ادامه تحصیلات در دانشگاه نهان با مشکلاتی مواجه شده بود که باتوصیه کمیسیون مقصودش حاصل گردید و تشرک حضوری کرد.

جلسه ۴۴

مذاکرات مجلس شورای ملی

کارخانجات بخش خصوصی و دولتی تعداد کثیری از نیروهای انسانی جذب شده اند و البته امید فراوان میروند با پیشرفت هایی که در امر صنعتی کردن کشور گردیده است کلیه بیکاران مملکت بفرآخور حال و تناسب اطلاعات فنی و میزان تحصیلات مشغول بکار گردند.

در خاتمه خاطر محترم همکاران ارجمند را باین نکه معطوف می دارد که از جمیع نامه هایی که برای اقدام تسلیم نماینده وزارت خانه ها یا مؤسسات شده و یا مستقیماً مکاتبه گردیده است حدود $\frac{۳}{۴}$ آنها جواب رسیده است که یا با اطلاع و سیله همکاران محترم بدادخواهان ابلاغ شده و یا رأساً از جریان مطلع گردیده اند و بدینه است حمایت و عنایت ریاست معظم مجلس شورای ملی بکمیسیون عرایض فرست و مجال آنرا خواهد داد تا بتواند در اجرای منویات مبارکه ذات اقدس شهریاری و نظرات اصلاح طلبانه همکاران گرامی و جلب توجه مسئولین امر به ایجاد موجبات رضایت و اقدام سریع در رفع شکایت و حسن سلوک و جلوگیری از سرگردانی مردم و امروز و فردا کردن و بالاخره کاغذ بازی موفق و مقتضی المرام گردد.

بانتقدیم احترام شایسته

رئيس کمیسیون عرایض مجلس شورای ملی

فضل الله کاسمی

۱۶- ختم جلسه

رئيس - چون فعلاً مطلب دیگری در دستورنامه ایم با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را اختت میکنم تاریخ دستورنامه آینده بعداً باطلانع نمایندگان محترم خواهد رسید.

(ساعت ۱۱/۳۰ دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئيس مجلس شورای اسلامی - عبدالله ریاضی

۱۹- دادخواهی نانوایه ایکه بعلت نداشتن پروانه سهمیه آردا نان قطع گردیده است بود که باحضور رئیس اداره کل نان پایاخت مقرر گردید بطریقی با آنان رفتار شود که بتواند بکارشان ادامه دهد.

۲۰- استمداد زندانیان ثبت و دادگستری که بعلت صدور چک بی محل و کلاهبرداری زندانی هستند میباشد که تقاضای بخشنودگی آنها بدولت منعکس گردید.

۲۱- شکایه موسسات حمل و نقل خوش شهر از مطالبه عوارض فرهنگی و دریافت ۵٪ بود که بدولت توصیه گردید درفع شکایت اقدام نموده و چگونگی را گزارش دهنده.

۲۲- طبلکاران شرکت سهامی ام ام ساری از بانک توسعه صنعتی و مداخلاتی که موجب ضرر و زیان سهامداران شده است بود که مورد رسیدگی قرار گرفت و اقدام گردید که بنحو مطلوب خاتمه پذیرد.

۲۳- شکایت زارعین و کشاورزان شهر آباد رو دهن (دماؤند) از تصرف و تجاوز ملکی بعضی افراد بود که با خصوص اصحاب دعوی تحت رسیدگی قرار گرفت ورفع شکایت شد.

۲۴- شکایت مالکین قسمتی از اراضی خاک سفید لتبان از تصرفات ملکی وزارت آب و برق بود که با استناد اجرای قانون ملی شدن مراتع و جنگلها زمینهای آنان را ضبط کرده و بهای آنرا نپرداخته اند.

در اینخصوص نماینده وزارت خانه باحضور شاکیان توضیحات کافی داد و مقرر شد در تعییب اقداماتیکه معمول گردیده است نماینده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نیز دعوت شوند تا علت قانونی ضبط اراضی مزروعی دادخواهان را توجیه کنند.

۲۵- تقاضای ارجاع شغل و شکایت از بکاری است که بنتیت گذشته تقلیل یافته و با تأسیسات صنعتی و